

Rapport

Klacht

1. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden hem op 20 juli 2005 heeft aangehouden ter zake van mishandeling.
2. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden hem bij die aanhouding tegen een auto heeft aangeduwd.
3. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden hem in en buiten het politiebureau diverse malen heeft geduwd.
4. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden heeft geweigerd om de schade te vergoeden die hij stelt te hebben geleden doordat een politieambtenaar zijn autosleutels heeft afgegeven aan zijn ex-partner.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker en zijn ex-partner, mevrouw L., waren verwickeld in een langdurige scheiding. Sedert december 2002 was de politie daarbij regelmatig betrokken en sedert medio 2005 woonden verzoeker en mevrouw L. niet langer samen. Op 20 juli 2005 deden bureaus van mevrouw L. melding bij de politie van een ruzie tussen mevrouw L. en verzoeker. Op het moment dat twee politieambtenaren ter plaatse kwamen, was mevrouw L. zeer geëmotioneerd en legde de betreffende buurtbewoner een verklaring af. De politieambtenaren hielden daarop verzoeker voor verder verhoor aan. Omdat verzoekers auto op dat moment de oprit van de woning van mevrouw L. blokkeerde, gaf een van de politieambtenaren de autosleutels van verzoeker aan mevrouw L. teneinde haar in staat te stellen de auto te verplaatsen. Nadat verzoeker op het politiebureau aan een hulpofficier van justitie was voorgeleid werd hij in vrijheid gesteld. Toen hij weigerde het politiebureau te verlaten, werd hij uit het politiebureau verwijderd.

Verzoeker is het niet eens met de wijze waarop de politie tijdens en na zijn aanhouding is opgetreden.

A. Met betrekking tot het regionale politiekorps Hollands Midden

I. Ten aanzien van verzoekers aanhouding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden hem op 20 juli 2005 heeft aangehouden ter zake van

mishandeling. Hij voerde hiertoe aan dat er geen althans onvoldoende reden was om hem aan te houden. Hij gaf toe een luid gesprek met zijn partner aan de voordeur te hebben gevoerd over het al dan niet teruggeven van zijn persoonlijke spullen. Hij ontkende zijn ex-partner te hebben mishandeld.

2. Verzoeker bracht ten aanzien van de gebeurtenissen het volgende naar voren.

Verzoeker stelde tegenover de politie dat hij op 24 juni 2005 op het politiebureau was geweest alwaar hij te horen kreeg dat hij niet meer in de woning van mevrouw L. mocht komen. Op 20 juli 2007 was hij desalniettemin naar die woning gegaan om zijn ex-partner een aantal papieren te overhandigen. Toen hij daar aankwam zat mevrouw L. bij de voordeur van de woning wat te lezen. Op een gegeven moment wilde hij met haar in de hal van de woning het gesprek voortzetten. Hij had haar toen bij de hand vast. Zij vroeg hem of hij weg wilde gaan waarop hij haar aan haar hand trok om haar de woning in te krijgen. Zij riep daarop dat zij dat niet wilde, waarop hij haar wat harder aan haar hand de woning in trok. Weer riep zij dat zij dat niet wilde. Volgens verzoeker was zij niet tegen de deurpost gekomen. Zij had het kozijn wel beetgepakt om ervoor te zorgen niet naar binnen te komen. Verzoeker ontkende zijn ex-partner te hebben geslagen.

3. Blijkens het proces-verbaal van aangifte, op 21 juli 2005 opgemaakt en ondertekend door politieambtenaren X en Y, verklaarde mevrouw L. dat verzoeker op 20 juli 2005 naar haar woning was gekomen en haar had uitgescholden omdat hij van haar niet naar binnen mocht. Zij vroeg hem vervolgens weg te gaan, waarop hij haar plotseling bij haar arm en haren beetpakte en haar naar binnen sleurde. Daar was zij met haar arm tegen het kozijn van de deur gekomen. Zij verklaarde dat dit zeer veel pijn deed. Zij verklaarde voorts dat zij volgens de burens ook op haar schouders is geslagen maar dat zij dat niet meer weet omdat alles zo snel ging. Zij riep hard dat verzoeker haar los moest laten. Ten slotte verklaarde zij dat zij zichzelf buiten wist te houden hetgeen door de burens was gezien, waarop dezen de politie hadden gebeld.

4. Blijkens het proces-verbaal van bevindingen, opgemaakt en ondertekend door politieambtenaar X, werkzaam bij het regionale politiekorps Hollands Midden, ontvingen hij en zijn collega Y op 21 juli (N.o.: dit moet gelet op het verdere dossier zijn: 20 juli) 2005 een melding inhoudende dat er sprake was van een echtelijke ruzie voor de woning aan de (...) te (...). Bij de voordeur zou een man een vrouw hebben geslagen en aan haar haren hebben getrokken. Uit dit proces-verbaal van bevindingen is voorts gebleken dat dit adres politieambtenaar X ambtshalve bekend was vanwege een relatieprobleem. Bij de woning aangekomen zagen de verbalisanten een man en vrouw staan. Politieambtenaar X herkende de man als zijnde de ex-partner van de vrouw. De vrouw vertelde hem dat zij door de man (N.o.: verder verzoeker) tegen haar zin was beetgepakt en dat hij haar de woning probeerde binnen te trekken. Zij vertelde zich daartegen te hebben verzet door het deurkozijn te hebben beetgepakt. Daarbij had zij letsel opgelopen.

Politieambtenaar X was ervan op de hoogte dat verzoeker wist dat hij niet in de woning mocht komen en vertelde hem daarop dat hij was aangehouden voor mishandeling. Verzoeker stond tegen een auto aangeleund.

5. Uit het proces-verbaal van aanhouding van 24 juli 2005, opgemaakt en ondertekend door politieambtenaren X en Y, blijkt dat zij verzoeker op 20 juli 2005 om 18:23 uur hebben aangehouden op verdenking van mishandeling.

6. In de interne klachtenprocedure legden de twee betrokken politieambtenaren verklaringen af ten aanzien van dit voorval. In de ter zake opgemaakte processen-verbaal staat onder meer het volgende vermeld:

"Op 20 juli 2005 kregen wij melding te gaan naar de (...) te (...) in verband met een mishandeling tussen een man en een vrouw. Ter plaatse troffen wij een man en een vrouw aan. Mij, verbalisant X, is ambtshalve bekend dat deze man en vrouw ex-partners zijn en dat de man niet meer woont op de (...). De vrouw vertelde dat de man haar de woning in wilde trekken, dat zij dit niet wilde en dat zij zich hiertegen heeft verzet. Ook heeft zij duidelijk geroepen dat zij het niet wilde. De vrouw heeft hierdoor letsel aan haar armen opgelopen. Hierop hebben wij de man als verdachte van mishandeling aangehouden."

7. De korpschef van het regionale politiekorps Hollands Midden liet namens de korpsbeheerder weten dat de aanhouding van verzoeker door de hulpofficier van justitie was getoetst. Hij wees er op dat uit het schrijven van de officier van justitie aan verzoeker van 10 februari 2007 bleek dat verzoeker vooralsnog niet werd vervolgd omdat er inmiddels sprake was van gewijzigde omstandigheden en omdat het een feit betrof van betrekkelijk geringe aard en omvang en niet omdat de aanhouding niet wet- en/of rechtmatig zou zijn geweest.

Beoordeling

8. Het aanhouden en overbrengen naar een politiebureau is een vorm van vrijheidsontneming. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen. In artikel 15 van de Grondwet (zie Achtergrond, onder 1.2.) is het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming neergelegd. Dat verbod brengt mee dat de politie alleen in de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen iemand mag staande houden, aanhouden en ophouden op het politiebureau. Zo is op grond van artikel 53 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 2.1.) in geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit iedere opsporingsambtenaar bevoegd om een verdachte aan te houden en over te brengen naar het politiebureau.

Artikel 27, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 2.2.) omschrijft de verdachte daarbij als degene te wiens aanzien uit feiten en omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit voortvloeit. Daarbij geldt dat het vermoeden van schuld ('het gedaan hebben') naar objectieve maatstaven gemeten redelijk dient te zijn.

9. Op grond van de ontvangen melding van een getuige dat een man en een vrouw ruzie hadden waarbij de vrouw door de man werd geslagen en aan haar haren werd getrokken, het feit dat verzoeker kort na die melding door de ter plaatse gekomen politieambtenaren werd aangetroffen terwijl de vrouw ter plaatse aan de politieambtenaren verklaarde door de man te zijn mishandeld (mishandeling is strafbaar gesteld in artikel 300 Sr; zie Achtergrond, onder 3.), is de Nationale ombudsman van oordeel dat er gelet op artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering, op dat moment naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van schuld bestond waardoor de politieambtenaren verzoeker in redelijkheid konden aanmerken als verdachte van mishandeling.

10. Uit de melding valt op te maken dat het mishandelen kort daarvoor was gebeurd en dat er dus sprake was van ontdekking op heterdaad. Omdat er sprake was van een zogenoemde heterdaad situatie, waren de betrokken ambtenaren niet alleen bevoegd om verzoeker aan te houden, maar waren zij daartoe op grond van de Aanwijzing huiselijk geweld (zie Achtergrond, onder 4.) ook gehouden. Gelet hierop en mede op artikel 53, derde lid van het Wetboek van Strafvordering acht de Nationale ombudsman het besluit van de politie om verzoeker mee te nemen naar het politiebureau voor nader onderzoek niet onjuist. De politie heeft met genoemde handelwijze dan ook niet in strijd gehandeld met het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het duwen van verzoeker

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de tweede plaats over dat een ambtenaar van voormeld regionaal politiekorps hem bij zijn aanhouding tegen een auto heeft geduwd en hem ten overstaan van de buurtbewoners heeft gefouilleerd.

Hij verklaarde dat hij met zijn handen omhoog tegen de auto moest staan waarbij door politieambtenaar X aan zijn arm werd gedraaid, hetgeen bij hem behoorlijke pijn veroorzaakte. Verzoeker stelt zich daardoor tegen zijn aanhouding te hebben verzet.

2. Blijkens het hiervoor onder 1.4 genoemde proces-verbaal van bevindingen gaf politieambtenaar X verzoeker aan dat hij was aangehouden voor mishandeling. Verzoeker stond op dat moment tegen een auto geleund. Toen politieambtenaar X zag dat verzoeker

geen aanstalten maakte om van de auto af te komen, legde hij hem uit dat hij was aangehouden en dat hij zich moest omdraaien, omdat hij hem wilde aftasten aan zijn kleding. Volgens politieambtenaar X wilde verzoeker daaraan niet meewerken en richtte hij zich steeds met zijn gezicht naar zijn ex-partner. Daarop pakte politieambtenaar X verzoeker met een hand beet aan zijn arm en zette hem al sturend met zijn buik naar de auto toe. Verzoeker liet weten zich niet als misdadiger te laten behandelen en draaide zijn hoofd steeds om.

3. In de interne klachtenprocedure legde de betrokken politieambtenaar X een verklaring af ten aanzien van dit voorval. In de ter zake opgemaakte verklaring staat onder meer het volgende vermeld.

Politieambtenaar was ten tijde van de aanhouding samen met collega Y. De aanhouding ging, samengevat, als volgt:

De vrouw verklaarde over haar verzet tegen verzoeker toen deze haar de woning probeerde binnen te trekken. Zij wenste aangifte te doen van deze mishandeling. Politieambtenaar X beoordeelde dat een aanhouding terecht zou zijn en hij deelde dat verzoeker duidelijk mee. Hij legde het verzoeker ook uit. Verzoeker maakte geen aanstalten gevolg te geven aan het verzoek mee te werken aan de aanhouding. Hij sprak niet meer tegen de politieambtenaren maar ging in gesprek met zijn ex-partner en richtte zich geheel in haar richting. Politieambtenaar X heeft verzoeker toen bij de armen beetgepakt en omgekeerd, de veiligheidsfouillering toegepast en verzoeker ongeboeid in de auto laten plaatsnemen. Politieambtenaar X stelde daarmee geheel conform de geldende procedure te hebben gehandeld. Proportioneel en rustig. Hij ontkende de man te hebben mishandeld en had hem ook niet vernederd.

4. De korpschef liet namens de beheerder van het regionale politiekorps in reactie hierop weten dat verzoeker tegen de auto werd gezet voor de veiligheidsfouillering nadat hem was meegedeeld dat hij was aangehouden. De korpsbeheerder benadrukte dat verzoeker niet geboeid werd overgebracht naar het bureau van politie. De korpsbeheerder achtte dan ook niet aannemelijk dat tegen verzoeker bij diens aanhouding onevenredig geweld is gebruikt.

Beoordeling

5. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam. Dit is neergelegd in artikel 11 van de Grondwet. (zie Achtergrond, onder 1.1.) Ook in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet. Het gebruik van geweld betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam (zie Achtergrond, onder 5.) Op grond van artikel 8, eerste lid,

van de Politiewet (zie Achtergrond, onder 6.) is een politieambtenaar in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening bevoegd geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt (het proportionaliteitsvereiste) en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (het subsidiariteitsvereiste). Het iemand tegen een auto duwen wordt aangemerkt als "geweld" (zie Achtergrond, onder 7.). Op grond van artikel 8, derde lid, van de Politiewet mogen politieambtenaren een onderzoek aan de kleding verrichten, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt, en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar (zie Achtergrond, onder 6.).

6. Vast is komen te staan dat de politieambtenaren verzoeker in redelijkheid konden aanmerken als verdachte van mishandeling. Gelet op de aanwijzing huiselijk geweld waren de politieambtenaren ook bevoegd over te gaan tot de aanhouding van verzoeker en tot overbrenging van hem naar het politiebureau. Hiermee is voldaan aan de eis dat een politieambtenaar alleen geweld mag toepassen in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. Verder heeft verzoeker verklaard dat hij zich tegen zijn aanhouding heeft verzet, hetgeen ook overeenkomt met de verklaringen van de betrokken politieambtenaren dat verzoeker niet meewerkte aan zijn aanhouding maar zich steeds tot zijn ex-partner bleef richten. De toepassing van geweld om de aanhouding te bewerkstelligen was hiermee gerechtvaardigd. Er was niet een minder ingrijpend gewelddmiddel voorhanden om het verzet te breken. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat het tegen de auto duwen van verzoeker teneinde hem te fouilleren alvorens hem naar het politiebureau mee te nemen onder deze omstandigheden geen schending van zijn recht op onaantastbaarheid van het lichaam opleverde.

Voorts rechtvaardigt de melding van de burens en de verklaring van de ex-partner dat verzoeker jegens haar dreigende taal had geuit en jegens haar geweld had gebruikt dat verzoeker op het moment van aanhouding werd onderworpen aan een veiligheidsfoullering. Dit temeer nu verzoeker vervolgens zonder transportboeien in het politievoertuig werd geplaatst en naar het politiebureau werd overgebracht.

Wat betreft het moment van fouilleren was het naar het oordeel van de Nationale ombudsman ook niet onjuist dat de betrokken politieambtenaar ervoor heeft gekozen verzoeker te fouilleren zodra daartoe de mogelijkheid bestond, te weten direct na de aanhouding, ook al was daarvan de consequentie dat buurtbewoners de foullering konden waarnemen.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het duwen in en buiten het politiebureau

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de derde plaats over dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden hem in en buiten het politiebureau heeft geduwd. Hij voerde aan door zijn verblijf in een politiecel gedesoriënteerd te zijn geweest waardoor hij niet wist welke kant hij op moest. Verzoeker stelde vervolgens driemaal in het politiebureau en driemaal op de parkeerplaats door politieambtenaar X te zijn geduwd.

2. In de interne klachtenprocedure legde de betrokken politieambtenaar X een verklaring af ten aanzien van dit voorval. Hij verklaarde dat verzoeker op het politiebureau was verhoord en dat er geen verdere aanleiding was hem vast te houden. Vervolgens wilde verzoeker het bureau niet verlaten. Verzoeker heeft wat betreft het duwen dan ook gelijk.

Omdat verzoeker bleef praten en op meerdere van zijn verzoeken om het bureau te verlaten geen aanstalten maakte om te vertrekken, heeft politieambtenaar X verzoeker met zachte hand naar de poort begeleid.

3. De korpschef liet namens de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden weten dat uit de verklaring van politieambtenaar X blijkt dat hij verzoeker heeft vastgepakt en hem in de richting van de uitgang heeft geduwd. Politieambtenaar X heeft aangegeven dat hij een en ander beslist niet hardhandig heeft gedaan. Hij gaf aan tot deze wijze van begeleiden over te zijn gegaan omdat verzoeker na zijn heenzending geen aanstalten maakte om te vertrekken maar bleef praten, geen gehoor gaf aan de herhaalde verzoeken het bureau te verlaten, en daardoor de reguliere werkzaamheden op het bureau ophield. Politieambtenaar X ontkende dat sprake is geweest van zesmaal duwen. De korpsbeheerder gaf aan dat conform het redelijkheidsbeginsel politieambtenaar X toen verzoeker na zijn heenzending 's avonds laat geen aanstalten maakte het politiebureau te verlaten, niet meer geweld mocht gebruiken bij de verwijdering van verzoeker dan onder de gegeven omstandigheden noodzakelijk was. Aan verzoeken van politieambtenaar X om het bureau te verlaten gaf verzoeker geen gehoor. In dergelijke omstandigheden achtte hij het redelijk dat politieambtenaar X verzoeker met enige dwang uit het bureau heeft verwijderd. Vaststaat dus dat verzoeker met enige dwang uit het politiebureau is verwijderd. Of verzoeker, zoals hij zelf stelt, in totaal zes keer is geduwd, laat zich echter niet vaststellen. De zienswijze van verzoeker staat op dit punt tegenover die van politieambtenaar X. De korpschef gaf namens de korpsbeheerder aan dat hij zich wel kon voorstellen dat verzoeker het als onaangenaam, zo niet als vernederend, heeft ervaren dat hij uit het politiebureau werd verwijderd.

Beoordeling

4. Ook deze klacht moet worden beoordeeld aan de hand van het hiervoor onder II.5. genoemde recht op onaantastbaarheid van het lichaam.

5. Onweersproken is gebleven dat politieambtenaar X verzoeker met enige dwang uit het politiebureau heeft verwijderd. Het met enige dwang verwijderen uit een politiebureau

wordt aangemerkt als geweld (zie Achtergrond, onder 7.).

6. Zoals hiervoor onder II.6. is overwogen was politieambtenaar X in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. Gezien het gedrag van verzoeker; hij weigerde ondanks herhaalde verzoeken van de politieambtenaar X daartoe het politiebureau te verlaten, was de toepassing van enige dwang om verzoeker uit het politiebureau te verwijderen gerechtvaardigd. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat het richting de uitgang duwen van verzoeker onder deze omstandigheden geen schending van diens recht op onaantastbaarheid van het lichaam opleverde.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

B. Met betrekking tot de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden

Bevindingen

1. Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden heeft geweigerd om de schade te vergoeden die hij stelt te hebben geleden doordat politieambtenaar X zijn autosleutels heeft afgegeven aan zijn ex-partner, mevrouw L. Hij voert hiertoe aan dat zijn ex-partner vervolgens de autopapieren uit de auto heeft weggenomen en later die avond incompleet op het politiebureau heeft afgegeven, waardoor hij genoodzaakt was een nieuw kentekenbewijs deel 1, 2 en 3 alsmede nieuwe kentekenplaten aan te schaffen. Ook stelt hij genoodzaakt te zijn geweest het linker autoportier te vernieuwen en heeft hij het slot van de achterdeur van zijn woning moeten vervangen nu, zo stelt verzoeker, mevrouw L. de sleutel van die deur van de aan haar door X overhandigde sleutelbos heeft ontvreemd.

2. De korpsbeheerder liet in reactie hierop weten dat hij in zijn eerdere beslissing op de klacht het niet juist heeft geacht dat de betrokken politieambtenaar zonder nader onderzoek de sleutels van de auto heeft overgegeven aan de ex-partner van verzoeker. Echter, de politie kan alleen dan aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade, indien het optreden van de politie onrechtmatig zou zijn; de gevolgen van op zich rechtmatig optreden qua gevolgen onevenredig nadelig zouden zijn voor verzoeker dan wel als er een direct causaal verband zou zijn tussen het politieoptreden en de door verzoeker geleden schade. De korpsbeheerder gaf aan dat zijns inziens er geen sprake van onrechtmatig politieoptreden is geweest. Evenmin waren de gevolgen van het politieoptreden onevenredig nadelig voor verzoeker. Hoewel de korpsbeheerder het zonder nader onderzoek afgeven van de autosleutels door de politie aan de ex-partner van verzoeker als niet behoorlijk heeft aangemerkt, kunnen de kosten voor kentekenplaten, kenteken en autoslot daar niet rechtstreeks en oorzakelijk mee in verband worden gebracht.

Het was de zelfstandige keuze van de ex-partner van verzoeker om zodanig op te treden dat dat ten nadele van verzoeker kon zijn. Zoals de officier van justitie in zijn schrijven van

25 november 2005 aan verzoeker heeft laten weten, staat het hem vrij via de civielrechtelijke weg de kosten te verhalen op zijn ex-partner. Het verzoek om schadevergoeding wees de korpsbeheerder af.

Beoordeling

3. Wanneer een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

4. Het redelijkheidsbeginsel brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtsbehandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste met zich mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het in redelijkheid het standpunt kan innemen niet verplicht te zijn tot vergoeding van de door de burger opgegeven schade. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien op voorhand duidelijk is dat het standpunt van het bestuursorgaan niet houdbaar is in een civiele procedure. In dat geval is de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding in strijd met het redelijkheidsvereiste.

6. In dit geval is de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding niet in strijd met het redelijkheidsvereiste.

7. Hiertoe is van belang dat verzoekers klacht over het afgeven van de autosleutels aan zijn ex-partner weliswaar gegrond is verklaard, maar dat met die constatering niet zonder meer een causaal verband kan worden aangenomen tussen de handelwijze van de politie en het ontstaan van de schade.

Met andere woorden, de korpsbeheerder kon in redelijkheid het standpunt innemen gelet op het ontbreken van een causaal verband tussen de handelwijze van de politie en het ontstaan van de schade niet tot vergoeding van schade verplicht te zijn.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden is niet gegrond.

Onderzoek

Op 25 februari en 12 maart 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Rotterdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden en een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden (de burgemeester van Leiden), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken ambtenaar maakte van deze gelegenheid geen gebruik. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Den Haag over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

proces-verbaal van aanhouding, op 24 juli 2005 op ambtsbelofte opgemaakt en gesloten door ambtenaren van het regionale politiekorps Hollands Midden;

proces-verbaal van bevindingen, op ambtsbelofte opgemaakt en gesloten op 6 augustus 2005 door een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden;

proces-verbaal van aangifte, op 21 juli 2005 op ambtsbelofte opgemaakt en gesloten door ambtenaren van het regionale politiekorps Hollands Midden;

proces-verbaal van verhoor, op 20 juli 2005 op ambtsbelofte opgemaakt en gesloten door een ambtenaar van het regionale politiekorps Hollands Midden;

klachtbrief van 25 juli 2005 van verzoeker aan het regionale politiekorps Hollands Midden;

verslagen van de op 28 oktober 2005 gehouden hoorzitting van de Klachtencommissie Politie Hollands Midden;

advies van december 2005 van de Klachtencommissie Politie Hollands Midden;

brief van 29 september 2006 van het regionale politiekorps Hollands Midden;

reactie van 4 oktober 2006 van verzoeker op de brief vermeld onder 8.;

beslissing op verzoekers klacht van 27 januari 2006 van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden;

brief van verzoeker van 25 februari 2007, aangevuld bij brief van 12 maart 2007 gericht aan de Nationale ombudsman, met bijlagen;

brieven van 21 september en 13 november 2006 van de korpschef namens de korpsbeheerder, gericht aan de Nationale ombudsman;

standpunt van 13 juni 2007 van de korpschef namens de korpsbeheerder, gericht aan de Nationale ombudsman;

reactie van verzoeker van 19 augustus 2007 op het standpunt van de korpsbeheerder.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

1.1. Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

1.2. Artikel 15, eerste en vierde lid

"1. Buiten de gevallen bij of krachtens de wet bepaald mag niemand zijn vrijheid worden ontnomen.

4. Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt."

2. Wetboek van Strafvordering

2.1. Artikel 53

"1. Ingeval van ontdekking op heeter daad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden.

2. In zoodanig geval is de officier van justitie of de hulpofficier van justitie bevoegd den verdachte, na aanhouding, naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

3. Geschiedt de aanhouding door een anderen opsporingsambtenaar, dan draagt deze zorg dat de aangehoudene ten spoedigste voor den officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid."

2.2. Artikel 27, eerste lid

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

3. Wetboek van Strafrecht

Artikel 300, eerste lid

"1. Mishandeling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of een geldboete van de vierde categorie."

4. Aanwijzing huiselijk geweld

"Achtergrond

1. Begripsomschrijving

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van, of gepaard gaand met, beschadiging van goederen in en om het huis). (...)

Als verdachten van huiselijk geweld kunnen worden aangemerkt: (ex-)partners, gezins- en familieleden en huisvrienden. Verdachten en slachtoffers kunnen mannen en vrouwen zijn, en kunnen kind of volwassene (waaronder ouderen) zijn.

(...)

Opsporing

1. Aanhouding

De politie houdt de verdachte terstond aan indien sprake is van een redelijk vermoeden van schuld bij een heterdaadsituatie. De politie bekijkt (de omgeving van) het huis als een 'plaats delict' en noteert de situatie. Er wordt - met toestemming van het slachtoffer - zoveel mogelijk geprobeerd lichamelijk letsel en vernielingen fotografisch vast te leggen. De gegevens worden in een als 'huiselijk geweld' geormerkt dossier gevoegd. (...)"

5. Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM)

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, van zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie;

2. Geen inmenging van enig openbaar gezeg is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zede of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

6. Politiewet 1993

Artikel 8, eerste, derde en vijfde lid

"1. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.

3. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd tot het onderzoek aan kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid, die van de ambtenaar zelf of van derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

5. De uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste tot en met het vierde lid, dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn."

7. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (Besluit van 8 april 1994, Stb. 275, in werking getreden op 1 april 1994)

Artikel 1, derde lid onder b

"3. In dit besluit wordt verstaan onder:

(...)

b. geweld: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken (...)."

Artikel 20, eerste lid

"Het onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Politiewet 1993, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen."